



ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику) розглянула проект Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – проект Закону), а також документи, що додаються до нього, подані листом Антимонопольного комітету України від 17.11.2020 № 500-29/04-15780.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону про регуляторну політику, Державна регуляторна служба України

встановила:

проектом Закону передбачається встановити правові засади контролю та моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання, з метою виконання міжнародних зобов'язань України, а також збереження економічної конкуренції.

Однак проект Закону не може бути погоджений ДРС, оскільки наданий розробником Аналіз регуляторного впливу до проекту Закону (далі – АРВ) підготовлений за формально-декларативним принципом, без наявності усієї необхідної інформації, передбаченої Законом про регуляторну політику та Методикою проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (далі – Методика).

Зазначене не дозволяє підтвердити та/або перевірити відповідність проекту Закону принципам державної регуляторної політики.

Так, згідно з приписами Закону про регуляторну політику та Методики, аналіз регуляторного впливу (АРВ) – це інформативно-аналітичний документ, який дає систематизовану оцінку регулюванню та містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття відповідного регуляторного акта; аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання,



громадян та держави; обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Натомість наведене розробником визначення проблем у розділі I АРВ характеризується узагальненням, декларативним описом, який не доводить масштаб, важливість, економічну доцільність їх вирішення, у тому числі за наслідком виявлення факту неузгодженості чинного законодавства України з нормами передбаченими Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони та Договором про заснування Енергетичного Співтовариства.

Також зазначені тези розробника під час визначення проблем, наведені з використання формально зроблених висновків без підтвердження важливості вирішення проблем за допомогою аналітичних та/або статистичних показників, які є відкритими та дозволяють перевірити достовірність наведеної розробником інформації.

Таким чином, за результатом розгляду, наданої у розділі I АРВ інформації, встановлено, що розробником не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з огляду на відсутність підтверджень існування проблем, що є порушення принципу доцільності державної регуляторної політики.

Беручи до уваги метод визначення та спосіб аналізу проблем, фактично є ситуація, за якої у розділі II АРВ не встановлені чіткі цілі державного регулювання, що безпосередньо пов'язані із розв'язанням заявлених проблем, та які показники заплановано досягнути за результатами прийняття відповідного регуляторного акта.

Так, розробником викладена ціль впровадження відповідного регулювання без лаконічно сформованого результату, без використання термінології, яка б вказувала на завершеність процесу (зменшити, збільшити, організувати тощо), та без застосування вимірювальних якісних, кількісних та часових показників одночасно, а тому необхідність та вагомість прийняття запропонованого проекту Закону не є доведеною.

У розділі III АРВ до проекту Закону не визначені та не оцінені належним чином альтернативні способи досягнення цілей.

Розробник обмежився формальним описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив, характеристика яких не розкриває зміст, характер впливу та переваги запропонованого проектом Закону механізму державного регулювання.

Також у розділі III АРВ допущенні помилки при здійсненні розрахунків витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог проекту Закону, а саме:

1. Розробником встановлена кількість суб'єктів господарювання, які потенційно підпадуть під сферу його дії, а саме 355 877 одиниць, з яких 446 - великі, 16 057 - середні суб'єкти, малі - 339 374 та мікро - 292 772.



Оскільки загальна кількість суб'єктів господарювання повинна бути сумою суб'єктів великого, середнього та малого підприємництва пропонуємо розробнику переглянути визначені ним дані, задля встановлення точності визначеного масштабу впливу регулювань, запропонованих проектом Закону.

2. Абзацом 6 частини 3 статті 8 Закону про регуляторну політику передбачено, що при підготовці АРВ розробник проекту регуляторного акта повинен *визначити та оцінити всі прийнятні альтернативні способи* досягнення встановлених цілей, у тому числі ті з них, які не передбачають безпосереднього державного регулювання господарських відносин. Пункт 5 Методики вимагає *при визначенні та оцінці всіх прийнятних альтернативних способів* досягнення цілей державного регулювання навести не менш ніж два можливих способи.

Проте розробник обмежився формальним описом вигод і витрат заінтересованих сторін від застосування трьох встановлених ним альтернатив (залишення існуючої ситуації без змін, скасування правового регулювання та прийняття нової редакції Закону), які характеризуються насамперед виконання або не виконання міжнародних зобов'язань, а також досягненням або не досягненням певних переваг, таких як: продуктивність та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання; інновації та розвиток; доступ до фінансів тощо.

Також при здійсненні оцінки альтернативних способів вирішення заявлених розробником проблем, не досліджені та не відображені процедури надання державної допомоги суб'єктам господарювання згідно з вимогами чинного законодавства та в разі прийняття проекту Закону. Зазначене необхідне задля проведення порівняльної оцінки регулювань після внесення проектом Закону змін, а також підтвердження економічної доцільності зміни механізмів надання державної допомоги бізнесу, які застосовуються станом на цей час.

Крім цього, у разі підтвердження аналітичними даними існування визначеної розробником у розділі I АРВ проблеми, вважаємо за доцільне також розглянути альтернативу в частині внесення змін до чинної редакції Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та надати аргументи щодо доцільності та/або недоцільності розгляду зазначеного альтернативного способу досягнення цілей шляхом проведення оцінки відповідних вигод і витрат від його реалізації.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведений вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовані причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.



У розділі V АРВ не наведений опис дієвих механізмів дії запропонованого регуляторного акта, які безпосередньо мають призвести до розв'язання вказаної у АРВ проблеми, та у який спосіб будуть діяти механізми надання державної підтримки суб'єктів господарювання після прийняття проекту Закону.

Натомість в якості основного механізму розробником пропонується вважати прийняття та фактичну реалізацію положень регуляторного акта. Слід наголосити, що наведена інформація у цьому розділі не є механізмом за своєю суттю, оскільки не розкриває комплексну взаємодію усіх учасників процесу з одночасним обґрунтуванням, що виконання даного алгоритму дій усіма сторонами дійсно призведе до вирішення саме той проблеми проти якої він, власне, і був впроваджений.

Також розробником не оцінені, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності.

Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено жодних показників результативності регуляторного акту, у тому числі обов'язкових, таких як: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Розробнику слід врахувати, що відсутність повної інформації щодо відстеження результативності акта не дозволить об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

З порушенням вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначений вид даних з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, та за результатом аналізу яких розробник зможе довести результативність досягнення цілей, визначених у розділі II АРВ.

Також визначений розробником спосіб проведення базового відстеження результативності регуляторного акта шляхом розгляду зауважень та пропозицій, що надходять від заінтересованих осіб стосовно проекту акта, вимогами Закону про регуляторну діяльність та Методики не передбачений.

Звертаємо увагу, що порушення розробником вимог Закону про регуляторну діяльність та Методики в частині визначення показників



результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Підсумовуючи вищенаведене, проект Закону порушує основні принципи державної регуляторної політики, визначені статтею 4 Закону про регуляторну політику, а саме: доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, а також вимоги статті 8 цього Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами).

Керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**



Олег МІРОШНІЧЕНКО

